

College voor Toetsen en Examens

RANDOM CENTRALE EXAMENS

André Coenders
Clustermanager talen en
kunstvakken

6 maart 2020
HvA Amsterdam

DIT IS HET BEELD VAN DE CENTRALE EXAMENS DAT WE KENNEN

DOEL VAN DEZE BIJEENKOMST

- Ontwikkeling van centrale examens:
mythe versus werkelijkheid
- De rol van docenten bij totstandkoming en correctie van centrale examens

WAAROM EIGENLIJK EEN CENTRAAL EXAMEN?

- Gelijke beoordeling van leerlingen
- Civiel effect: toegang tot het vervolgonderwijs
- Rite de passage

MAAR EERST

- Een examen vooraf:

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 1 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Een centraal examen wordt landelijk op hetzelfde moment afgenomen

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 2 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Een centraal examen moet altijd op school worden afgenomen

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 3 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

De productie van een centraal examen duurt één jaar

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 4 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Bij de totstandkoming van de centrale examens zijn geen docenten uit het VO betrokken

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 5 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

De Bachelors- en Mastersopleidingen zijn wel betrokken bij de totstandkoming van centrale examens

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 6 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Inhoudelijke vragen over centrale examens mail je naar info@cito.nl

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 7 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Een vraag over het koningshuis in het centraal examen moet altijd vooraf aan de minister worden voorgelegd

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 8 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Het correctievoorschrift heeft de status van wettelijke regelgeving

Wat weet je al over centrale examens?

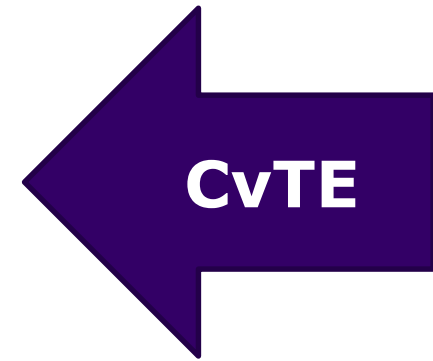
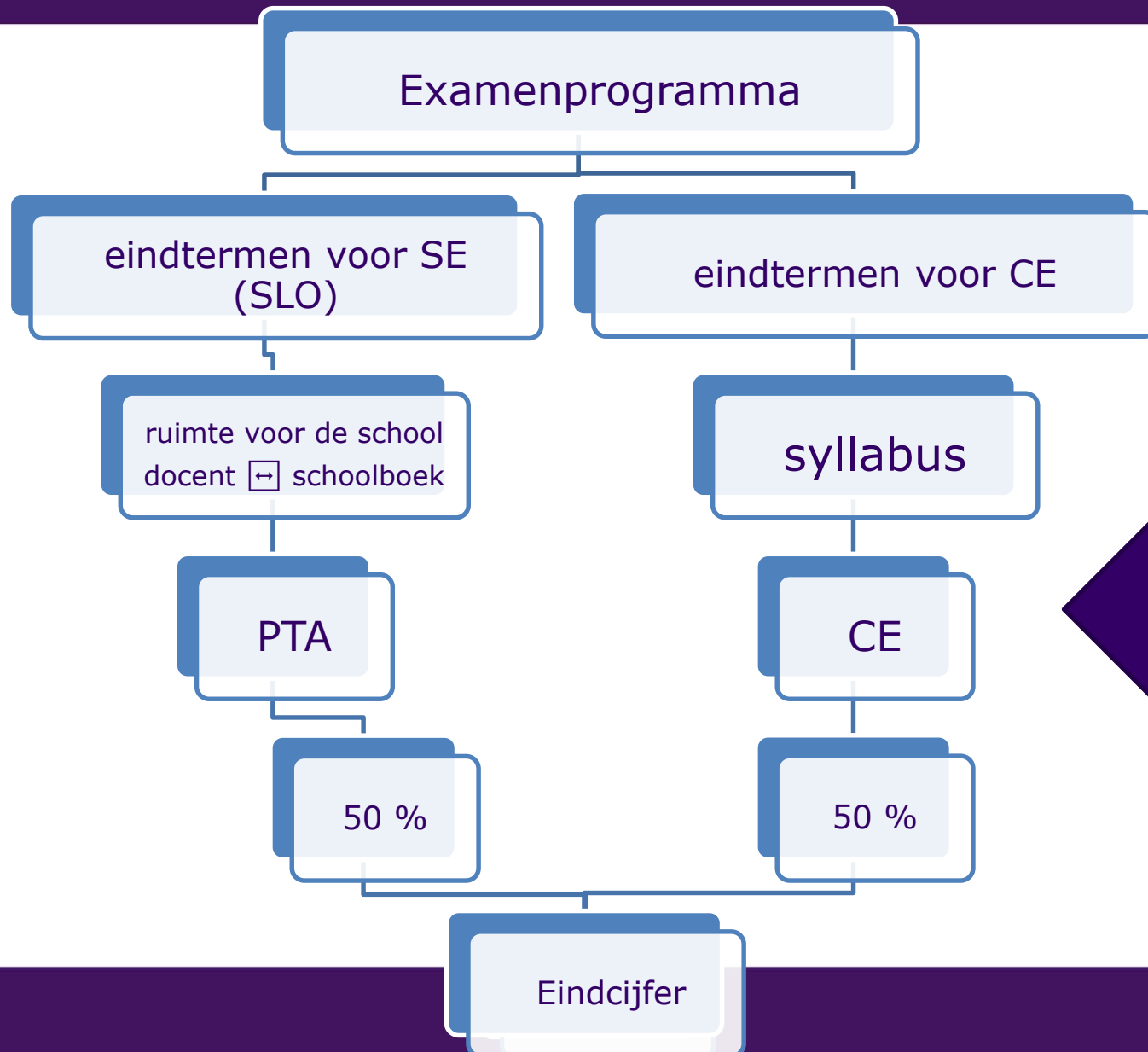
Vraag 9 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

De normering is gebaseerd op twee factoren:

- de scores die door de correctoren zijn aangeleverd
- waarbij rekening is gehouden met 'ongelukkige' vragen

MYTHES RONDOM CENTRALE EXAMENS

Mythe 1: Voor examens moet je bij Cito zijn, zowel voor de schoolexamens als de centrale examens.

- College voor Toetsen en Examens (CvTE) is verantwoordelijk voor de centrale examens
- De school is verantwoordelijk voor de schoolexamens
- Cito produceert voor CvTE examens en adviseert CvTE over normering, maar CvTE is eigenaar van de centrale examens.

CVTE PUBLICEERT SYLLABI

- Het CE deel is beschreven in de **syllabus**. Syllabi kunnen per jaar enigszins aangepast worden.
- Syllabi zijn leidend:
 - Voor examenmakers en vaststellers
 - Voor docenten en examenkandidaten
 - Voor uitgevers
- Per jaar, per vak en per schoolniveau vastgesteld en gepubliceerd op www.examenblad.nl.

CVTE SCHRIJFT CONSTRUCTIEOPDRACHT

- Niet openbaar document
- Algemeen & vakspecifiek deel
- Basis zijn eindtermen in de syllabus
- Operationalisering: scoreschaal , vaardigheden, opbouw, bronnen, hulpmiddelen, taxonomie
- Preambule

MYTHES RONDOM CENTRALE EXAMENS

Mythe 2: Examens worden gemaakt door mensen die niks met onderwijs te maken hebben en ver van de leerlingen af staan

Cito: construeert opgaven en examens.

- Toetsdeskundige(n) en constructiegroepen van vakdocenten.

CvTE: vaststellingscommissie stelt opgaven en examens vast.

- voorzitter vervolgonderwijs (universitair, HBO) en
- twee tot vier ervaren docenten uit het vak.

CvTE

voor het examenjaar 2020

(a) constructieopdracht

mei – september 2018

(b) goedkeuring

november – december 2018

(c) vaststelling
examenopgaven

(d) vaststelling
examen

mei – september 2019

(e) evaluatie

juli – augustus 2020

- Hoeveel centrale examens worden er op jaarbasis geproduceerd?

AANTAL CENTRALE EXAMENS PER JAAR

Vwo	26 algemene vakken (2 of 3 tijdvakken) 1 praktijkexamen
Havo	23 algemene vakken (2 of 3 tijdvakken)
Vmbo-(G)T	20 algemene vakken (2 of 3 tijdvakken) + 1 praktijkexamen
Vmbo G	9 beroepsgerichte vakken (2 tijdvakken)

Aantal centrale examens per jaar (vervolg)

Vmbo KB	14 algemene vakken papieren centrale examens (2 of 3 tijdvakken) 10 algemene vakken flexibele digitale centrale examens 9 beroepsgerichte vakken (1 tijdvak)
Vmbo BB	14 algemene vakken papieren centrale examens (2 of 3 tijdvakken) 10 algemene vakken flexibele digitale centrale examens 9 beroepsgerichte vakken (1 tijdvak)
Totaal:	meer dan 240 verschillende centrale examens per jaar

WAAR WORDEN EXAMENS AFGENOMEN

- Op school
- Op locaties van de Commissie Staatsexamens VO
- In praktijkruimtes bij bedrijven
- In ziekenhuizen
- In jeugdgevangenissen
- Op ambassades in het buitenland

FOUTEN IN EXAMENS?

In totaal ongeveer 12.000 vragen per jaar

Jaarlijks vooraf errata bij de opgaven

Jaarlijks ongeveer 30 aanvullingen bij de correctievoorschriften voor alle vakken

CORRIGEREN IS EEN VAK APART

Algemeen correctievoorschrift: status van regelgeving

Regel 3.3. vrijheid op grond van vakinhoudelijke argumenten naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel

Samenspel eerste en tweede corrector

Aanvullingen Examenbesprekingen door vakinhoudelijke verenigingen (niet rechtsgeldig!)

ExamenlijnvrAGEN: aanvullingen binnen 48 uur

MYTHES RONDOM CENTRALE EXAMENS

Mythe 3: De leerlingen presteren slechter en dus worden de examens gemakkelijker of soepeler genormeerd

Uitgangspunten bij de normering:

- Kandidaten moeten het cijfer krijgen dat zij verdienen (gezien de geleverde prestatie op het CE).
- Van jaar tot jaar moeten prestatie-eisen gelijk blijven

WAT DENKEN JULLIE?

- Welke gegevens heb je nodig om landelijk te kunnen normeren?

ASPECTEN BIJ DE NORMERING

De volgende aspecten worden bij de normering meegenomen in de besluitvorming:

1. toets- en itemanalyses (zie website Cito)

- gemiddelde score
- P-waarde (moeilijke en gemakkelijke vragen)
- Rit- en Rir- waarden (discrimineert de opgave goed)

ASPECTEN BIJ DE NORMERING

2. Resultaten van allerlei psychometrische onderzoeken:

- pre-test
- post-test

3. IJking aan een referentie-gegevens

- percentage onvoldoendes
- gemiddelde cijfer

4. Inschatting niveau bij de vaststelling

- niveau-inschatting vaststellingscommissie

ASPECTEN BIJ DE NORMERING

Overige aspecten

- foute vragen (soms via het Laks gemeld)
[voorbeeld](#) wiskunde A vwo
- bijzondere omstandigheden tijdens de afnames

Waar wordt niks mee gedaan?

- aantal klachten bij het Laks

ALLES OVER NORMERING

2016 **alle**
2017 vwo
2018 havo
▼ ▼

College voor Toetsen en Examen

Examenblad 2017

[home](#) [vwo](#) [havo](#) [vmbo TL](#) [vmbo GL](#) [vmbo KB](#) [vmbo BB](#)

Zoek

Nieuws

bij Normering centrale examens

30 juni 2017

[Normering algemene vakken vmbo 2e tijdvak 2017](#)

30 juni 2017

[Normering havo en vwo 2e tijdvak 2017](#)

27 juni 2017

[Artikel: De N-term in werking](#)

15 juni 2017

[CvTE Backstage: Hoe komt de N-term voor een examen tot stand?](#)

14 juni 2017

[Normering algemene vakken vmbo 2017](#)

14 juni 2017

[Normering digitale centrale examens](#)

Normering centrale examens

Elk jaar in de maand mei doen zo'n 200.000 leerlingen centraal examen, in vijf of meer vakken. Als de leerlingen hun examenwerk hebben ingeleverd, wordt in twee stappen hun cijfer vastgesteld: eerst de correctie, dan de normering.

Inhoud

[De correctie](#)

[Wat is normering?](#)

[Hoe komt het CvTE aan de N-term?](#)

[Hoe meten we?](#)

[Veranderde uitslagregels](#)

[Infographic](#)

[Meer informatie](#)

De correctie

Bij de centrale examens hoort een correctievoorschrift. Dat geeft aan wat het juiste antwoord is, hoeveel punten het juiste antwoord waard is, en of er ook punten kunnen worden gegeven voor deelstappen. De correctoren, de eigen docent en iemand van een andere school, hanteren het correctievoorschrift en tellen de punten op die de leerling heeft gehaald. Daarmee stellen zij de score van de leerling vast, bijvoorbeeld 38 van de 76 punten. Het cijfer staat dan nog niet vast, daarvoor is de tweede stap nodig: de normering.

Wat is normering?

Officiële publicaties

bij Normering centrale examens

6 februari 2017

[Wijziging Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vo 2015](#)

6 februari 2017

[Wijziging Regeling omzetting scores in cijfers centrale examens en rekenoets vo 2016](#)

[meer informatie](#)

VERDER NOG

- Vragen kun je stellen aan examenloket@duo.nl
 - Heb je voor het eerst een examenklas?
 - www.ikhebeenexamenklas.nl

[WWW.IKHEBEENEXAMENKLAS.NL](http://www.ikhebeenexamenklas.nl)

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://www.examenblad.nl/onderwerp/ik-heb-een-examenklas>. The browser's address bar and tabs are visible. The website's header includes the logo 'Examenblad 2018' and navigation links for 'home', 'vwo', 'havo', 'vmbo TL', 'vmbo GL', 'vmbo KB', and 'vmbo BB'. A search bar with the text 'Zoek' is also present.

Ik heb een examenklas

Docenten die (voor het eerst) een examenklas hebben, krijgen met veel verschillende aspecten te maken: voorbereiding, afname, correctie. Deze pagina biedt een overzicht van die aspecten en informatie daarover. Ook wordt aangegeven waar docenten meer informatie kunnen vinden.

Deze pagina beperkt zich op dit moment tot de papieren centrale examens vmbo, havo en vwo (inclusief de kunstvakken die deels digitaal zijn). Elders op Examenblad.nl vindt u meer informatie over digitale centrale examens bb en kb en centraal schriftelijke praktische examens beroepsgericht.

Inhoud

- [Totstandkoming en correctie centrale examens](#)
- [Over normering Praktische zaken](#)
- [Brochure: het centraal schriftelijk examen en uw rol als docent](#)
- [Wie doet wat?](#)
- [Voorlichtingsfilm](#)
- [Meer lezen](#)
- [Voorbereiding op het centraal examen](#)

Totstandkoming en correctie centrale examens

Over de totstandkoming van de centrale examens en uw rol als docent bij de correctie van centrale examens is een brochure uitgebracht. Ook is er een voorlichtingsfilm over de totstandkoming van centrale examens.

- En tenslotte nog: www.cito.nl

ZIJN ER NOG VRAGEN?

TENSLOTTE

DE UITSLAG

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 1 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Een centraal examen wordt landelijk op hetzelfde moment afgenomen

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 2 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Een centraal examen moet altijd op school worden afgenomen

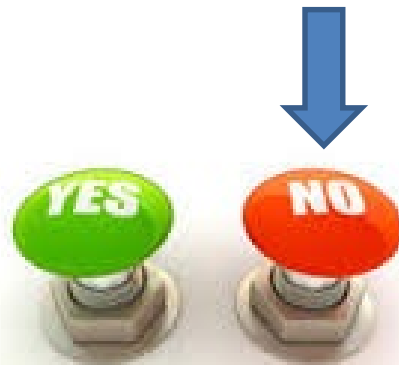

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 3 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

De productie van een centraal examen duurt één jaar

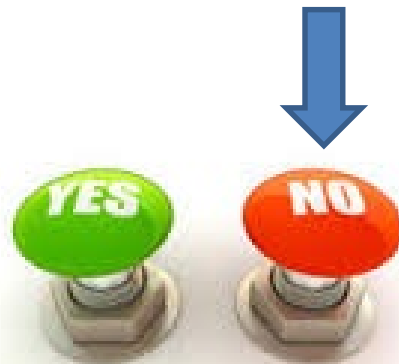

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 4 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Bij de totstandkoming van de centrale examens zijn geen docenten uit het VO betrokken

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 5 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

De Bachelors- en Mastersopleidingen zijn wel betrokken bij de totstandkoming van centrale examens

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 6 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Inhoudelijke vragen over centrale examens mail je naar info@cito.nl

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 7 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Een vraag over het koningshuis in het centraal examen moet altijd vooraf aan de minister worden voorgelegd

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 8 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

Het correctievoorschrift heeft de status van wettelijke regelgeving

Wat weet je al over centrale examens?

Vraag 9 (1 pt.)

Is de volgende bewering juist of onjuist?

De normering is gebaseerd op twee factoren:

- de scores die door de correctoren zijn aangeleverd
- waarbij rekening is gehouden met 'ongelukkige' vragen

GESPREKSPUNTEN VOOR IN DE GROEPEN

- Zijn er binnen de school kaders gesteld wat het PTA moet bevatten? Hoe gedetailleerd zijn die kaders? Welke vrijheid en ruimte heb je als vakdocent?
- Wat is leidend bij het samenstellen van een PTA (examenprogramma, handreiking schoolexamens SLO, lesmethodes, eigen keuzes => welke zijn dat?)
- welke vraag met betrekking tot het PTA of het centraal examen wil je nog graag beantwoord zien?